

A fasiszta könyvek nyomában

Plakátok és sajtóközlemények figyelmeztették Budapest lakosságát, hogy a birtokukban lévő fasiszta és demokráciaellenes könyveket, folyóiratokat, zeneműveket és egyéb sajtótermékeket április 20-ig szolgáltatassák be a Fővárosi Könyvtárnak, vagy a körzeti rendőrőrszobának. A rendelet ellen vétőket szigorú büntetőszankciók sújtják. Április 20-a után a körzeti rendőrkapitányságok repülő könyvtárkutatók során győzödnék meg arról, vajjon a Magyar Köztársaság polgárai eleget tettek-e legelemibb kötelességüknek.

A büntetés kilátásba helyezése valamennyire megtette hatását. Az utolsó hetek alatt a könyvkereskedésekben szinte széjjelkapkodták a fasiszta könyvek jegyzékét és a köz- és magánkönyvtárakban végre komolyabb kutatás folyt a szennytermékek után. Noha ilyen értelmű rendelkezések már egy év óta fennállnak,

mindenütt akadt még jóegynéhány reakciós sajtótermék.

Április 20-án, a határidő napján el látogattunk a Fővárosi Könyvtárba. A portásfülke mellett lévő helyiség a padlótól a mennyezetig megtelt az utolsó napok alatt beszállított anyaggal, könyvtárak és könyvkereskedések által szakszerűen becsomagolt hatalmas küldeményekkel. Magánosok is sűrűn keresik fel a helyiséget, sőt akadtak egyesek, akik túlbuzgóságukban még Jókai Mór kötetit is le akarták adni.

A főkönyvtáros elmondotta, hogy a könyvek összeszámlálása most van folyamatban. Két-két példány kivételével, melyeket a Nemzeti Múzeum Széchenyi könyvtárának küldenek meg, minden sajtótermék zúzdába kerül. Az egy év alatt beszállított fasisztaművek 90 százalékát már kiszállították a csepeli Neményi papírgyárba, ahol azután

karton és csomagolópapír gyártására használják fel azokat.

Hozzávetőleges becslés szerint a beszállított termékek száma majdnem eléri a félmilliót.

Örvendetes dolog, hogy a kormány múlt heti erélyes felszólítása végre visszhangra talált. De éppen az, hogy ma — a rendelet megjelenése után több mint egy évvel — még olyan nagy számban akadt forgalomban lévő tiltott irodalom, figyelmeztetés, hogy az egyszerű beszállítási felhívás nem elegendő. Hivatalos helyről úgy tájékoztattak bennünket, hogy a tiltott kiadványok száma mintegy négy-öt millióra tehető. *Hiányzik három és fél millió? Milyen intézkedések történtek a rendelet végrehajtásának ellenőrzésére, az eddig be nem szolgáltatott könyvek felkutatására?* Szeretnők hinni, hogy erre a választ nem egy év múlva kapjuk csak meg.

A mételyző szellemű, káros »fasiszta-kultúra« megsemmisítése pontot tesz a magyar szellemi élet legsötétebb korszakára. A magyar köztársaság kulturális életének fejlődésében új perspektívák és új utak nyílnak meg. Erről nyilatkozott Hajdu Henrik, a Fővárosi Könyvtár igazgatója, amikor elmondotta, hogy a Szabó Ervin védőszárnya alatt kiterjedélyesedett Fővárosi Könyvtár 100 kötetből álló, főleg népies jellegű könyvküldeményt ajándékozott a moszkvai Lenin-könyvtárnak. Moszkvából már meg is érkezett a válasz: elismerésük jeléül

Moszkvából 131 válogatott remekművet küldtek Magyarországra.

s baráti kezet nyujtanak Magyarországra felé. Történelmünk során első ízben szoros kulturális kapcsolatot teremtünk a szomszédállamokkal is: Bécs, Prága, Varsó, Bukarest, Szófia és Belgrád állami könyvtárai 100—100 kötetből álló válogatott könyvküldeményt kaptak Magyarországtól.

— Követendő programunk legfontosabb része az, hogy amennyire könyvtár politikát csinálhat, messzeikiáltó szóval jelezzük, hogy mi itt a kultúra alapjairól

baráti kézfogást ajánlunk fel a határontúlra,

mondotta Hajdu Henrik búcsúzáskor.